

Sygn. akt: VII K 477/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 lutego 2014 r.

Sąd Rejonowy w Bartoszycach VII Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w Lidzbarku Warmińskim w składzie:

Przewodniczący: SSR Monika Niedziałkowska

Protokolant: asystent sędziego Łukasz Hańczyc

przy udziale Urzędu Celnego w O. reprezentowanego przez funkcjonariusza celnego W. P.

przy udziale Prokuratora: Joanny Kłosowskiej

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 20.11.2013 r., 15.01.2014 r., 10.02.2014 r.

sprawy przeciwko **S. Y.** synowi **Ż.** i **G.** z domu **C.**

ur. (...) w B.

oskarżonemu o to, że:

I w dniu 02 lipca 2013 r. w gospodarstwie rolnym (...) przechowywał wyroby akcyzowe importowane bez przedstawienia organowi celnemu, bez uprzedniego oznaczenia znakami akcyzy w postaci: 8 butelek o nazwie (...) o poj. 1 litra alkoholu każda oraz 1390 paczek papierosów różnych marek po 20 sztuk, od których narażona na uszczuplenie należność celna wynosi 852,00 zł., należny podatek akcyzowy wynosi 19662,00 zł. oraz podatek VAT wynosi 5082,00 zł.

tj. o przestępstwo skarbowe z art. 54 § 3 kks w zb. z art. 65 § 3 kks w zb. z art. 91 § 4 kk w zw. z art. 7 § 1 kks

II w dniu 02 lipca 2013 r. uchylał się od opodatkowania poprzez nie ujawnienie właściwemu organowi tj. Naczelnikowi Urzędu Celnego w O., nie później niż do dnia 02 lipca 2013 r. przedmiotu opodatkowania w postaci 1000 litrów oleju napędowego usuniętego wcześniej spod dozoru celnego, a ujawnionego w miejscowości W.(...), skutkiem czego narażono Skarb Państwa na uszczuplenie należności celnych i podatkowych na łączną kwotę 2201,00 zł.

tj. o wykroczenie skarbowe z art. 54 § 3 kks

orzeka:

I oskarżonego S. Y. uniewinnia od popełnienia zarzucanego mu w pkt I aktu oskarżenia czynu;

II oskarżonego S. Y. uznaje za winnego popełnienia zarzucanego mu w pkt II aktu oskarżenia czynu i za to z mocy art. 54 § 3 kks skazuje go, a z mocy art. 54 § 3 kks w zw. z art. 48 § 1 i 4 kks wymierza mu karę grzywny w wysokości 1000,00 zł. (jeden tysiąc);

III na mocy art. 230 § 2 kpk w zw. z art. 113 § 1 kks nakazuje zwrócić oskarżonemu dowody rzeczowe wymienione w postanowieniu w przedmiocie dowodów rzeczowych z dnia 10 lipca 2013 r. pod poz. 1 – 3;

IV na mocy art. 627 kpk w zw. z art. 113 § 1 kks i art. 3 ust. 1 i art. 21 pkt 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych wymierza oskarżonemu opłatę w kwocie 100,00 zł. (sto) oraz obciąża go pozostałymi kosztami

sądowymi w 1/2, a z mocy art. 632 pkt 2 kpk w zw. z art. 113 § 1 kks ustala, że koszty procesu w części uniewinniającej ponosi Skarb Państwa

Sygn. akt: VII K 477/13

UZASADNIENIE

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

S.Y.lat 48 jest obywatelem Armenii. Od 1997 r. zamieszkuje w Polsce. Ma wykształcenie podstawowe oraz ukończony 2 – letni kurs mechanika. Jest właścicielem 1 – hektarowej zabudowanej nieruchomości położonej w miejscowości W.(...), gdzie mieszka. Utrzymuje się z uprawy dzierżawionych gruntów o powierzchni 3 ha. Jest rozwiedziony. Nie posiada nikogo na utrzymaniu. Był uprzednio karany sądownie.

W dniu 02 lipca 2013 r., w godzinach porannych funkcjonariusze celni wraz z funkcjonariuszami policji przybyli do miejsca zamieszkania oskarżonego celem zabezpieczenia wyrobów akcyzowych w postaci alkoholu i papierosów nie oznaczonych polskimi znakami skarbowymi akcyzy wobec powziętej informacji o możliwym wywozie owych towarów w najbliższym czasie w nieznanym kierunku.

Na miejscu S.Y., na żądanie funkcjonariuszy wydał dobrowolnie 1150 paczek po 20 sztuk papierosów marki (...), 240 paczek po 20 sztuk papierosów marki (...) oraz 8 butelek o pojemności 1 litra alkoholu 40% o nazwie (...). Wyroby tytoniowe znajdowały się w ciemnych workach foliowych umieszczonych w pokoju, zaś alkohol był ustawiony przy łóżku, również w pokoju. Oskarżony wskazał pomieszczenie stodoły jako miejsce magazynowania oleju napędowego. 800 litrów paliwa znajdowało się w pojemniku 1000 – litrowym typu M., do którego był podłączony prowizoryczny dystrybutor wskazujący ilość płynu, zaś pozostałe 200 litrów mieściło się w 5 plastikowych kanistrach, każdy o pojemności 20 litrów oraz 5 metalowych kanistrach, każdy także o pojemności 20 litrów.

Zabezpieczone wyroby akcyzowe oskarżony nabywał sukcesywnie przez nieustalony okres poprzedzający czynności funkcjonariuszy celnych i policji w dniu 02 lipca 2013 r. od nieustalonych osób.

W wyniku działań oskarżonego Skarb Państwa został narażony na uszczuplenie należności celnej w kwocie 852,00 zł., podatku VAT w kwocie 5082,00 zł. oraz podatku akcyzowego w kwocie 19662,00 zł.

Oskarżony, nie później niż do dnia 02 lipca 2013 r. nie ujawnił Naczelnikowi Urzędu Celnego w O. 1000 litrów oleju napędowego usuniętego w nieustalonym, wcześniejszym okresie spod dozoru celnego, uchylając się w ten sposób od opodatkowania, na skutek czego Skarb Państwa został narażony na uszczuplenie należności celnych i podatkowych na łączną kwotę 2201,00 zł.

W dniu 02 lipca 2013 r. S. Y. uiszczył tytułem zabezpieczenia kwotę 2461,00 zł. (wraz z należną opłatą paliwową), skutkiem czego zabezpieczone paliwo zostało oddane do jego dyspozycji.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o następujące dowody:

- częściowo wyjaśnienia oskarżonego k – 12, k 72v - 73;

- zeznania świadków: K. M. k – 44v, k 160 – 160v; G. F. k – 159v; J. G. k 159v – 160; K. K. k – 160; P. T. k – 161; M. S. k 161 – 161v; częściowo S. W. k 157v – 158; A. S. k 158 – 158v; S. T. k 158v – 159; V. T. k – 159;

- dokumenty: notatkę urzędową k – 1; protokół przeszukania wraz z kalkulacją do wyliczenia należności k 3 - 8; potwierdzenie złożenia zabezpieczenia k – 13; odpis wyroku k – 27; protokół oględzin wyrobów tytoniowych i alkoholu k – 39; dane osobopoznacze k – 42, k - 72; decyzję Naczelnika Urzędu Celnego w O.k 52 – 54; kartę karną k 94 – 96; kserokopie paszportów k 112 – 156; wykaz przejazdów z wydrukiem z systemu ESKS k 167 – 176; dokumenty z akt sprawy tut. Sądu o sygn. akt: II K 103/12

Oskarżony **S. Y.** w toku postępowania przygotowawczego przyznał się do sprawstwa. Wskazał, iż olej napędowy oraz papierosy kupił od nieznanym mu Rosjan dla własnych potrzeb. Wyraził wolę skorzystania z dobrowolnego poddania się odpowiedzialności (k – 12).

Przed Sądem oskarżony wyjaśnił, iż wódkę, jak i papierosy przywozili mu w ramach normy jako prezenty cioteczny brat, jak i znajomy mieszkający w K. przy okazji pobytu w Polsce. Jak dodał, alkohol, który miał już od 5 lat, pochodził ze sklepu bezcłowego. Przyznał, że on nie pije wódki ale pali 3 paczki dziennie. Wyjaśnił, iż zbierał alkohol, jak i papierosy przez okres około 8 – 9 miesięcy. Co do oleju napędowego, to wskazał, iż 500 litrów posiadał już od 2 lat i zakupił go w różnych miejscach na terenie Polski i Rosji. Pozostałe 500 litrów paliwa, nabył po 4,00 zł. za litr od sprzedawców – byli to Polacy i Rosjanie. Podał, że olej wykorzystywał do pracy na roli do ciągnika kolegi oraz do swojego samochodu marki M.. Wskazał, że informował obecnych podczas przeszukania funkcjonariuszy, iż za 500 litrów paliwa już wcześniej zapłacił lecz nie miał stosownego pokwitowania (k 72v – 73).

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy i poczynione w oparciu o ten materiał ustalenia faktyczne nie dają podstaw ku przypisaniu oskarżonemu sprawstwa zarzucanego mu w pkt I aktu oskarżenia czynu bez konieczności wyjścia poza ramy oskarżenia w omawianym zakresie, wobec braku wymagalnej skargi.

Co do czynu zarzucanego sprawcy w pkt II aktu oskarżenia, należy – zdaniem Sądu – podzielić stanowisko oskarżyciela publicznego w zakresie zarówno opisu czynu, jak i przyjętej kwalifikacji prawnej wykroczenia skarbowego.

Poza sporem pozostaje fakt, iż w dniu 02 lipca 2013 r., w godzinach porannych, funkcjonariusze celni wraz z funkcjonariuszami policji, na skutek przeprowadzonych czynności w miejscu zamieszkania oskarżonego, w miejscowości W.(...), dokonali zabezpieczenia szeregu wyrobów akcyzowych bez polskich znaków skarbowych akcyzy tj. 8 butelek o pojemności 1 litra alkoholu 40% o nazwie (...), 1150 paczek po 20 sztuk papierosów marki (...), 240 paczek po 20 sztuk papierosów marki (...), a nadto 1000 litrów oleju napędowego. Powyższe wynika zarówno z wyjaśnień oskarżonego (k – 12, k 72v – 73), jak i zeznań świadków: K. M.(k – 44v, k 160 – 160v), G. F.(k – 159v), J. G.(k 159v – 160), K. K.(k – 160) i P. T.(k – 161) wspartych dokumentami w postaci notatki urzędowej (k – 1), protokołu przeszukania (k 3 – 4) oraz protokołu oględzin wyrobów tytoniowych i alkoholu (k – 39). Wysokość narażonych na uszczuplenie należności publicznoprawnych w świetle przedstawionych kalkulacji również nie budziła wątpliwości i nie była kwestionowana przez strony (k 5 – 8).

Sąd podzielił depozycje oskarżonego złożone w postępowaniu przygotowawczym. S. Y. przyznał, iż zabezpieczone papierosy, alkohol oraz olej napędowy (przy czym odnośnie 500 litrów oleju podtrzymał owe wyjaśnienia także przed Sądem) stanowią jego własność i że nabył wyroby tytoniowe i paliwo od nieznanym mu Rosjan (k – 12). Fakt ten potwierdził podczas czynności przeszukania jego posesji w obecności funkcjonariuszy celnych oraz policji.

Powyższe, zdaniem Sądu, zasługuje na uwzględnienie. Brak jest podstaw - w świetle zgromadzonego materiału dowodowego - by kwestionować prawdziwość relacji oskarżonego w omawianym zakresie.

W pozostałej części, w ocenie Sądu, nie sposób obdarzyć wyjaśnień sprawcy walorem wiarygodności. Wymieniony wskazał, iż zakupił owe wyroby na własne potrzeby. W postępowaniu przed Sądem zakwestionował uprzednio złożone depozycje podnosząc, że towary w postaci papierosów i alkoholu otrzymywał w ramach prezentów od brata ciotecznego oraz znajomego z K. tłumacząc powyższe panującym na wschodzie zwyczajem, zaś 500 litrów oleju z zabezpieczonych 1000 litrów zakupił około 2 lat temu uiszczając od tej ilości stosowną opłatę (k 72v – 73).

Depozycje sprawcy w omawianym zakresie nie przekonują i nie mogą się ostać. Zdaniem Sądu, stanowią one wyraz obranej przez niego linii obrony zmierzającej w sposób nieudolny do uwolnienia się od odpowiedzialności karnej. Oskarżony przy wsparciu świadków obrony – znajomych z K. S. W. (k 157v – 158), A. S. (k 158 – 158v), S. T. (k 158v – 159) oraz V. T. (k – 159) starał się przekonywać, iż owe osoby w ramach normy przywózowej, podczas pobytów w

Polsce, sprezentowały mu papierosy i alkohol zadając kłam wcześniejszym swoim wyjaśnieniom, iż owe towary zakupił od nieznanym mu Rosjan.

Depozycje oskarżonego, jak i wymienionych świadków są nielogiczne i sprzeczne z zasadami doświadczenia życiowego, a także w części wewnętrznie sprzeczne, co nakazuje ich odrzucenie. Nie sposób przyjąć, by z jednej strony oskarżony deklarujący abstynencję przyjmował w prezencie alkohol, by go jedynie kolekcjonować. Co ważne, przy założeniu częstych wizyt wspomnianych świadków z grona znajomych oskarżonego w Polsce, za wyjątkiem S. W. (co do którego nie stwierdzono w zakreślonym okresie przypadków przekraczania granicy polsko – rosyjskiej na wskazanych przejściach granicznych, co kłóci się w sposób oczywisty z jego depozycjami), co potwierdza wykaz przejazdów z wydrukiem z systemu ESKS (k 167 – 176), jak i pieczęcie w kserokopiach paszportów (k 112 – 156), nawet wizyta u oskarżonego w przypadku każdorazowego pobytu na terenie Polski i obdarowanie go papierosami w ramach dozwolonej normy, nie skutkowałoby taką ilością zabezpieczonych wyrobów tytoniowych, tym bardziej, iż świadkowie zaznaczyli, że nie każdy ich pobyt w Polsce łączył się z wizytą u oskarżonego, który przecież – jak zaznaczył – palił do 3 paczek dziennie, a także zdarzyło się, że pił przywieziony alkohol (nota bene u oskarżonego zabezpieczono alkohol 40%, a z deklaracji składanych przez świadków obrony w momencie przekraczania granicy wynika, iż przewozili alkohol 22%). Niezależnie od powyższego, ilość posiadanych papierosów oraz alkoholu, sposób ich składowania (papierosów w workach foliowych; alkoholu przy łóżku), w świetle zasad doświadczenia życiowego, zadaje kłam twierdzeniom oskarżonego jakoby były one przeznaczone wyłącznie na własny użytek.

W ocenie Sądu, depozycje wymienionych świadków miały na celu jedynie potwierdzenie wersji lansowanej przez oskarżonego w postępowaniu sądowym i stanowiły próbę zdyskredytowania wyjaśnień sprawy złożonych w dochodzeniu, a dotyczących pochodzenia owych zabezpieczonych towarów.

Oskarżony nie potwierdził depozycji z postępowania przygotowawczego podnosząc, iż nic poza datą urodzenia mu nie odczytywano, zaś treść zaprezentowanych mu wyjaśnień nie padła z jego ust (k – 73). Nie sposób owych tłumaczeń uznać za racjonalne i przekonujące tym bardziej, iż wymieniony biegły włada językiem polskim w mowie i piśmie i był w pełni świadomy sytuacji, w jakiej się znajdował, gdyż nie miała miejsca po raz pierwszy, a także w świetle zeznań świadka K. M. (k 160 – 160v).

Podobnie rzecz się ma z zabezpieczonym olejem napędowym. Sprawca nie kwestionując swojego sprawstwa w toku dochodzenia, przed Sądem lansował tezę o posiadaniu 500 litrów paliwa od około 2 lat i uiszczeniu uprzednio za ową ilość należności publicznoprawnych. Powyższego tłumaczenia, zdaniem Sądu, nie sposób uznać za wiarygodne. W świetle zasad logiki trudno przyjąć, by oskarżony posiadając taki zapas oleju, nosząc się z zamiarem, jak utrzymywał - a co potwierdził świadek M. S. (k 161 – 161v) - zaprzestania upraw w roku 2013 r., nabywał kolejne ilości oleju napędowego, nie mogąc spożytkować uprzednio zakupionego. Zresztą, sprawca bez wahania, nie wysuwając w tym zakresie żadnych zarzutów, po konsultacji z obrońcą, uiszczył w dniu przeprowadzonych czynności kwotę wymagalnych należności publicznoprawnych tytułem zabezpieczenia, co skutkowało wydaniem mu 1000 litrów paliwa do dyspozycji.

Zeznania świadka M. S. (k 161 – 161v) nie wniosły istotnych treści do sprawy, a w szczególności nie przyczyniły się do wyjaśnienia okoliczności, w jakich oskarżony wszedł w posiadanie zabezpieczonych towarów.

Reasumując wyniki przeprowadzonego postępowania dowodowego Sąd doszedł do przekonania, że oskarżony podlega odpowiedzialności karnej jedynie za przypisane mu w wyroku wykroczenie skarbowe, dzieląc w pełni zarówno opis, jak i kwalifikację prawną czynu.

Oskarżony swoim zachowaniem polegającym na tym, iż nie później niż do dnia 02 lipca 2013 r. nie ujawnił Naczelnikowi Urzędu Celnego w O. 1000 litrów oleju napędowego usuniętego w nieustalonym, wcześniejszym okresie spod dozoru celnego, uchylając się w ten sposób od opodatkowania, na skutek czego Skarb Państwa został narażony na uszczuplenie należności celnych i podatkowych na łączną kwotę 2201,00 zł., wyczerpał znamiona wykroczenia skarbowego z art. 54 § 3 kk (z uwagi na to, iż kwota podatku narażonego na uszczuplenie nie przekracza ustawowego

progu tj. 5 - krotnej wysokości minimalnego wynagrodzenia w chwili popełnienia czynu zabronionego – art. 53 § 6 kks w zw. z art. 53 § 3 kks).

Kierując się ogólnymi dyrektywami i zasadami sądowego wymiaru kary określonymi w art. 12 § 1 i 2 kks i art. 13 § 1 kks, uznając oskarżonego za winnego popełnienia przypisanego mu w wyroku czynu, z mocy art. 54 § 3 kks w zw. z art. 48 § 1 i 4 kks Sąd wymierzył mu karę grzywny w wysokości 1000,00 zł. (pkt II wyroku).

Wymierzając oskarżonemu karę grzywny w wysokości 1000,00 zł. Sąd wziął pod uwagę zwłaszcza stopień społecznej szkodliwości czynu, jak również stopień zawinienia.

Oceniając stopień karygodności czynu uznać należy, iż był on wysoki. S. Y. swym zachowaniem wykazuje lekceważący stosunek do uregulowań skarbowych. Obowiązków podatkowych zdaje się nie dostrzegać.

Jako okoliczność obciążającą Sąd poczytał oskarżonemu dotychczasowy sposób życia, w tym w szczególności uprzednią karalność za przestępstwo skarbowe i tożsame wykroczenie skarbowe (odpis wyroku k – 27; karta karna k 94 – 96).

Do okoliczności łagodzących Sąd zaliczył oskarżonemu fakt uiszczenia przez niego należności publicznoprawnych związanych z posiadaniem olejem napędowym.

W tym miejscu należy podkreślić, iż kara grzywny jest jedyną sankcją karną przewidzianą za wykroczenie skarbowe.

W ocenie Sądu kwotę 1000,00 zł. uznać należy za adekwatną do stopnia społecznej szkodliwości czynu i stopnia zawinienia. Orzeczona kara pozostaje w odpowiedniej proporcji do wysokości łącznej sumy uszczuplonych podatków tj. 2201,00 zł., jak również w pełni uwzględnienia sytuację majątkową oskarżonego (dane osobopoznawcze k – 42, k - 72).

Ostatecznie Sąd przyjął, iż kwota 1000,00 zł. stanowić będzie realną i odczuwalną dolegliwość, którą oskarżony jest w stanie obiektywnie ponieść.

Oskarżony stanął nadto pod zarzutem przestępstwa paserstwa celnego i akcyzowego opisanego w art. 54 § 3 kks w zb. z art. 65 § 3 kks w zb. z art. 91 § 4 kks w zw. z art. 7 § 1 kks.

W tym miejscu należy podkreślić, iż karalnymi zachowaniami ujętymi w ramy typu paserstwa są m.in. nabycie oraz przechowywanie towarów stanowiących przedmiot czynu zabronionego stypizowanego w jednym z przepisów art. 63, art. 64 lub art. 73 kks, art. 86-90 § 1 kks. Dla popełnienia sprawczej formy paserstwa celnego wystarczające jest wyczerpanie jednego z tych znamion czasownikowych. Nabyciem towaru jest uzyskanie przez pasera władztwa nad tą rzeczą za zgodą osoby władającej nią dotychczas i zbywającej ją na rzecz pasera (K. Indecki, Przystępstwo paserstwa..., s. 63). Nie ma przy tym znaczenia okoliczność, czy do nabycia doszło odpłatnie, czy też nieodpłatnie. Ważne jest, aby paser władał towarem tak, jakby był jej legalnym właścicielem (W. Świda (w:) Kodeks karny..., s. 659). Zaś przechowywanie towaru oznacza jego przetrzymanie na żądanie czy za zgodą innej osoby, z jednoczesnym obowiązkiem zwrotu (T. Grzegorzcyk, Kodeks karny skarbowy..., 2006, s. 359). Nie ma znaczenia, czy czynność ta ma charakter odpłatny, czy też nie.

W realiach niniejszej sprawy, stosownie do poczynionych ustaleń faktycznych, Sąd przyjął, iż oskarżony nabył wyroby tytoniowe i alkoholowe, nie oznaczone polskimi znakami skarbowymi akcyzy. Owe ustalenie - zważywszy, iż owa postać przestępczego działania tj. nabycie opisanych w art. 65 i 91 kks wyrobów, zamiast zarzucanego przechowywania, mieści się w tym drugim zachowaniu, a przez to w granicach tego samego czynu zabronionego – daje podstawy ku przyjęciu, iż w omawianym zakresie nie mamy do czynienia z wykroczeniem poza ramy czynu zarzucanego. Jednakże, odwołując się do poczynionych ustaleń, nabycie owych towarów miało miejsce w nieustalonym okresie, przed 02 lipca 2013 r. Nie sposób przyjąć, by owe towary czy chociażby jakaś ich część, zostały zakupione w dniu 02 lipca 2013 r. zważywszy chociażby na fakt, iż czynności przeszukania zostały podjęte przez funkcjonariuszy celnych wespół z

funkcjonariuszami policji w godzinach przedpołudniowych wspomnianego dnia. Żaden z dowodów nie pozwala na czynienie ustaleń przeciwnych.

W tym stanie rzeczy, mając na uwadze to, iż nabycie wymienionych towarów miało miejsce przed dniem 02 lipca 2013 r., uwzględniając wyraźnie zaznaczony zakres czasowy zarzucanego oskarżonemu czynu, jako mającego być popełnionym wyłącznie w dniu 02 lipca 2013 r., uznać należy, iż zachowanie oskarżonego w świetle poczynionych ustaleń, wobec jednoznacznych ram czasowych wyznaczonych opisem czynu zarzucanego, nie mieści się w granicach czynu zarzucanego, co wyklucza możliwość jego przypisania w ostatecznym kształcie, co skutkować musi uniewinnieniem oskarżonego od zarzucanego mu w pkt I aktu oskarżenia czynu (pkt I wyroku).

W przedmiocie dowodów rzeczowych Sąd orzekł stosownie do brzmienia art. 230 § 2 kpk w zw. z art. 113 § 1 kks (pkt III wyroku).

Nie znajdując podstaw do zwolnienia oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych w części skazującej, w myśl art. 627 kpk w zw. z art. 113 § 1 kks i art. 3 ust. 1 i art. 21 pkt 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych Sąd wymierzył oskarżonemu opłatę w kwocie 100,00 zł. oraz obciążył go pozostałymi kosztami sądowymi w 1/2, a w myśl art. 632 pkt 2 kpk w zw. z art. 113 § 1 kks w części uniewinniającej ustalił, że koszty procesu ponosi Skarb Państwa (pkt IV wyroku).